

ROVVILTNEEMNDA I REGION 6 Møre og Romsdal og Trøndelag

Saksframlegg til sak 48/21 til e-postmøte i Rovviltneemnda for region 6 Midt-Norge

Tid: Tirsdag 7. desember til torsdag 9. desember 2021

Sted: E-post

Sak 48/21 Kvote for betinget skadefelling av jerv

Rovviltneemnda fattet den 23. april 2021 vedtak om kvote for betinget skadefellingstillatelser på gaupe, jerv og ulv. For jerv ble det vedtatt en kvote på fem jerver. Ved en feil har ikke de individene av jerv som ble felt av Statens naturoppsyn etter vedtak av Miljødirektoratet i mai 2021 blitt trukket fra denne kvoten. Rovviltforskriftens § 7 sier følgende: «Etter at vedtak om kvote for felling er fattet etter forskriften § 8 og § 10 og kvote for jakt etter forskriften § 11, skal irregulær avgang av rovvilt innenfor regionen belastes den kvote som er bestemt av rovviltneemnden». Dette betyr at kvoten er fylt, og at rovviltneemnda må vurdere å vedta ny kvote for betinget skadefelling av jerv for regionen som skal gjelde til og med 15. februar 2022.

Om betinget skadefellingskvote

Nemnda kan fatte vedtak om kvote for betingede fellingstillatelser på rovvilt for de artene der nemnda har myndighet til å ta slik beslutning. De betingede fellingstillatelsene kan iverksettes av Statsforvalteren med hjemmel i rovviltforskriftens §9.

Politiske føringer og lovverk

Følgende dokumenter er lagt til grunn for forslaget:

- St. meld. nr. 15 (2003-2004) Rovvilt i norsk natur
- Innst. S. nr. 174 (2003-2004)
- Lov av 19.6.2009 om naturmangfold (naturmangfoldloven)
- Forskrift av 18.3.2005 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften)
- Forvaltningsplan for rovvilt i region 6, vedtatt 22. mars 2018
- Rovdyrforliket av 16. juni 2011

Bestandsmål og myndighet til å fastsette kvote for betingede fellingstillatelser

Landet er delt inn i åtte forvaltningsregioner med tilhørende nasjonale mål for antall årlige ynglinger innenfor regionens grenser. Region 6 har følgende bestandsmål:

- 12 ynglinger av gaupe
- 10 ynglinger av jerv
- 3 ynglinger av bjørn
- 0 ynglinger av ulv

Når bestanden ligger over de nasjonalt fastsatte målene for den enkelte region kan en rovviltneemnd tildele kvote for betinget skadefelling på gaupe, jerv, bjørn og ulv til statsforvalteren for å forhindre at disse artene gjør skade på bufe eller tamrein. For gaupe og jerv skal vurderingen av nemndas myndighet baseres på gjennomsnittet av dokumenterte data om ynglinger de tre siste årene. Det er dataene fra Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt som skal legges til grunn.

Når det gjelder jerv så er gjennomsnittlig antall registrerte ynglinger av jerv de siste tre årene (2019-2021) er 17,3 ynglinger i regionen.

Ut fra de nevnte vilkårene når det gjelder myndighet og bestandssituasjonen for de store

Postadresse:
Rovviltneemnda i region 6
c/o Statsforvalteren i Trøndelag
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Leder for rovviltneemnda:
Kari Anita Furunes
karfu@trondelagfylke.no

Saksbehandler:
Inga Stamnes
74 16 80 91
insta@statsforvalteren.no

rovdyra har rovviltneemnda i region 6 Midt-Norge myndighet til å fastsette kvote for betingede skadefellingstillatelser på jerv i region 6 Midt-Norge til og med den 15. februar 2022.

Om iverksetting av betingede skadefellingstillatelser

Betinget skadefelling er et vedtak med hjemmel i Naturmangfoldlovens § 18, første ledd bokstav b om felling av et enkeltindivid av vilt for å avverge skader på bufe eller tamrein, der det på forhånd er fastsatt kvote og vilkår av overordnet myndighet.

Målet med en skadefellingstillatelse er i utgangspunktet å felle et bestemt individ knyttet til en bestemt skadesituasjon, og ikke å regulere bestanden av vedkommende rovviltart. I tråd med rovviltforliket skal regulering av bestandene skje gjennom lisensfelling (jerv, ulv og bjørn) eller kvotejakt (gaupe). Tillatelser til skadefelling skal derfor avgrenses i tid og rom. Skadefelling er et virkemiddel for å avhjelpe akutte skadesituasjoner som kan oppstå.

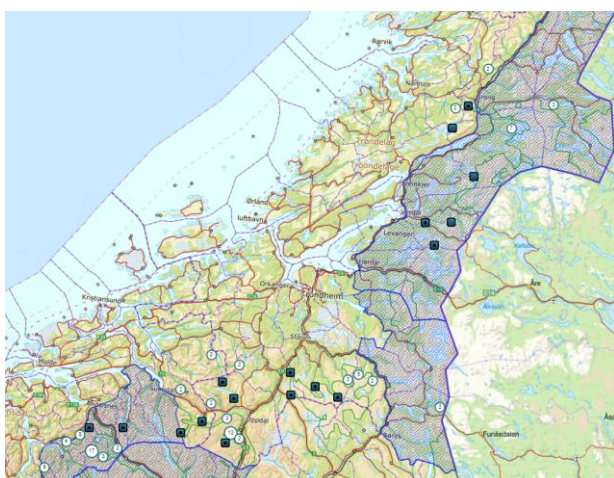
Statsforvalteren kan av eget tiltak eller etter søknad fatte vedtak, med hjemmel i rovviltforskriftens § 9 (jf. forskriftens § 8 eller § 13), om iverksetting av skadefelling innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltneemnda eller Miljødirektoratet. Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til:

- Områdets betydning som beitemark
- Skadenes omfang og utvikling
- Potensiale for framtidig skader
- Mulighetene for å gjennomføre forebyggende tiltak

En fellingstillatelse kan iverksettes i flere områder samtidig, forutsatt at nødvendig kommunikasjon er etablert for å hindre overskyting i forhold til vedtatt kvote. Det er mulig for Statsforvalteren å iverksette skadefellingstillatelse flere steder samtidig selv om en kun har et dyr igjen på kvoten.

Påviste skader forvoldt av jerv

Det har den siste 10-årsperioden blitt påvist et stort antall skader på beitedyr forvoldt av jerv i regionen. Enkelte områder har årvisse store skader. I perioden fra 1. juni 2021 til 7. desember 2021 er det påvist 112 skader forvoldt av jerv i region 6, 98 sau og 14 rein. Av disse er ni reiner funnet i perioden 26. november til 7. desember 2021.

Figur 1: Påviste skader på sau og rein i perioden 01.06. – 07.12.2021. Skravert område angir forvaltningsområde for jerv.

Vurderinger av bestand og kvotestørrelse

Det følger av naturmangfoldlovens § 8 første ledd at beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig og erfaringsmessig kunnskap om bl.a. arters bestandssituasjon samt effekten av påvirkninger.

For jerv gir rapport 2031 fra NINA en oversikt over antall verifiserte ynglinger av jerv i regionen, og for hele landet i 2021. I region 6 er det i perioden 2019 - 2021 registrert henholdsvis 18, 17 og 17 ynglinger av jerv, som gir et gjennomsnitt på 17,3 ynglinger i treårsperioden. Bestandssituasjonen for jerv anses å være rimelig stabil for region 6 og ligger over bestandsmålet for regionen på ti ynglinger. Nasjonalt har antall registrerte ynglinger ligget over målet på 39 årlige ynglinger i en lang periode. Kjent avgang av jerv i regionen har de siste tre årene 2018 – 2020 vært 12 jerver i 2018, 32 jerver i 2019 og 35 jerver i 2020. Kjent avgang til nå i 2021 er 25 jerver.

Vurderinger i henhold til naturmangfoldloven

Med bakgrunn i vitenskapelig kunnskap fra Rovdata og nasjonalt overvåkningsprogram, samt erfaringsbasert kunnskap fra reindriften og Statens naturoppsyn anser sekretariatet at kravet til kunnskapsgrunnlaget er oppfylt, jf. nml § 8. Av nml. § 9 slås det fast at når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet som tiltaket volder. Førre-var-prinsippet i § 9 skal tillegges stor vekt der man ikke har tilstrekkelig kunnskap. Etter sekretariatets vurdering skal ikke førre-var-prinsippet tillegges stor vekt i denne saken da det foreligger tilstrekkelig kunnskap.

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen artene utsettes for, i form av statusrapporter om bestandsutvikling, registrert avgang, samt annen vitenskapelig informasjon fra forskning på jerv i region 6, nasjonalt og for Skandinavia.

Miljøforvaltningen har således god kunnskap om den samlede belastningen på bestanden av jerv. Uttaket av jerv i region 6 har vært godt over ti dyr årlig de tre siste årene, uten at dette har bidratt til mer enn å balansere bestanden. Vi legger derav til grunn at et eventuelt uttak av 4 jerv ikke vil være til hinder for å oppnå regionens bestandsmål på 10 ynglinger av jerv. Skadefellingsforsøk gjennomføres i all hovedsak uten bruk av tekniske hjelpemidler som vil kunne være til skade for miljøet, slik at sekretariatet anser nml. §§ 11 og 12 som lite relevant. Imidlertid er det den skadefellingstillatelsen utstedes til som er ansvarlig for kostnadene med retting og/eller tilbakeførelse hvis skadefellingsforsøket medfører skade på miljøet ut over det som fremgår av søknad og skadefellingstillatelsen.

Naturmangfoldloven § 5 slår bl.a. fast at målet er at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Målet i nml. § 5 må sees opp mot de regionale bestandsmålet nedfelt i rovviltforskriftens §§ 3 og 4. Bestanden av jerv ligger godt over det regionale bestandsmålet på henholdsvis 10 ynglinger av jerv. Et eventuelt uttak av 4 jerv vil ikke være til hinder for å oppnå regionens bestandsmål. Sekretariatet mener effekten av et uttak av skadefellingskvotene på fire jerv ikke vil medføre at sannsynligheten for å oppnå bestandsmålet for jerv reduseres. Den foreslåtte kvoten for betingede skadefellingstillatelser på jerv er etter sekretariatets vurdering i tråd med intensjonene i nml. § 5. Sekretariatet har gjort en vurdering av skader forårsaket av jerv på beitedyr i regionen, jf. prinsippet om en arealdifferensiert forvaltning, og viser for øvrig til de vurderinger som er gjort.

Konklusjon

Statsforvalteren legger til grunn at det kan oppstå akutte skadesituasjoner i reinbeitedistriktene i perioden frem mot 15. februar 2022. På dette grunnlag er det behov for kvote for betinget skadefelling av jerv som kan iverksettes av Statsforvalteren dersom skadesituasjonen tilsier det. Jerv som eventuelt blir felt på skadefelling, vil også bli belastet lisenskvoten for jerv, men ikke motsatt.

Sekretariatets forslag til vedtak

Med hjemmel i rovviltforskriftens § 8 (jf. § 7, første ledd) har rovviltnemnda i region 6 MidtNorge fattet følgende vedtak om kvote for betingede skadefellingstillatelser på jerv i region 6 Midt-Norge til og med den 15. februar 2022:

Fire (4) betingede skadefellingstillatelser på jerv

Bestanden ligger over bestandsmålet på 10 ynglinger per i dag (tre års gjennomsnittet er 17,3 ynglinger). Terskelen for å tillate felling av skadegjørende jerv skal være lav i prioriterte beiteområder og i kalvingsland for tamrein.

I medhold av forvaltningslovens Kap. VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage sendes Rovviltnemnda i region 6, v/Statsforvalteren i Trøndelag, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker etter at vedtaket er gjort kjent.